

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального, Кримінально-виконавчого кодексів України та інших законів України щодо запровадження інституту умовно-дострокового звільнення осіб від відбування покарання для безпосередньої їх участі у обороні країни, захисті її незалежності та територіальній цілісності»

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):

1) доповнити статтями 81¹ та 336² такого змісту:

«Стаття 81¹. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання для проходження військової служби

1. Під час проведення мобілізації та/або дії воєнного стану до осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі, судом може бути застосоване умовно-дострокове звільнення для проходження ними військової служби за контрактом.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання передбачене цією статтею не застосовується до осіб, які були засуджені за вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, засуджені за скоєння умисного вбивства двох або більше осіб, або поєднане із зґвалтуванням або сексуальним насильством, а також засуджені за скоєння кримінальних правопорушень, передбачених статтями 152 - 156¹, 258 - 258⁶, частиною четвертою статті 286¹ цього Кодексу.

У разі застосування судом умовно-дострокового звільнення з підстав, визначених цією статтею, така особа звільняється умовно-достроково від відбування лише основного покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі.

2. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання для

проходження військової служби за контрактом може бути застосовано судом, якщо засуджений виявив бажання проходити військову службу за контрактом та відповідає вимогам проходження військової служби за контрактом, визначених статтею 21⁵ Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

3. У разі вчинення особою, до якої було застосовано умовно-дострокове звільнення від відбування покарання, протягом невідбутої частини покарання нового кримінального правопорушення суд призначає їй покарання за правилами, передбаченими статтями 71 і 72 цього Кодексу»;

«Стаття 336². Ухилення від проходження військової служби за контрактом особою, яку під час проведення мобілізації та дії воєнного стану звільнено умовно-достроково від відбування покарання для проходження військової служби

1. Ухилення від проходження військової служби за контрактом особою, яку під час проведення мобілізації та дії воєнного стану звільнено умовно-достроково від відбування покарання для проходження військової служби, -

карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років».

2. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

1) статтю 376 після частини п'ятої доповнити новою частиною шостою такого змісту:

«6. Ухвала суду про умовно-дострокове звільнення особи від відбування покарання, на підставі статті 81¹ Кримінального кодексу України, або про відмову негайно після її проголошення надсилається до відповідного територіального центру комплектування та соціальної підтримки».

У зв'язку з цим частину шосту - восьму вважати відповідно частинами сьомою - дев'ятою;

2) статтю 535 доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Судове рішення про умовно-дострокове звільнення особи від відбування покарання з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, або про відмову негайно після набрання ним законної сили надсилається до відповідного територіального центру комплектування та соціальної підтримки, а також до установи виконання покарань для його виконання.

При умовно-достроковому звільненні з установи виконання покарань з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, особа доставляється Національною гвардією України до відповідного територіального центру комплектування та соціальної підтримки та передається для укладення контракту та подальшої його відправки до спеціалізованого підрозділу військової частини для проходження військової служби.

Порядок взаємодії територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, установ виконання покарань та Національної гвардії України з питань

проходження засудженими військово-лікарської комісії, професійно-психологічного відбору, доставлення особи, звільненої умовно-дostroково, до відповідного територіального центру комплектування та соціальної підтримки, перелік територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, які здійснюють облік осіб, звільнених умовно-дostroково, а також їх відправку до спеціалізованого підрозділу військової частини для проходження військової служби, визначаються нормативно-правовим актом Міністерства юстиції України, Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) Кримінально-виконавчий кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 3-4, ст. 21) доповнити статтею 154¹ такого змісту:

«Стаття 154¹. Порядок умовно-дostroкового звільнення від відбування покарання для проходження військової служби

1. Стосовно засудженого, який виявив бажання проходити військову службу з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, може бути застосовано умовно-дostroкове звільнення від відбування покарання для проходження військової служби за контрактом.

2. За заявою засудженого установа виконання покарань вживає у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, невідкладних заходів щодо можливості представлення його до умовно-дostroкового звільнення від відбування покарання для проходження військової служби та організує проходження ним первинного медичного огляду у закладах охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України та інших закладах охорони здоров'я державної чи комунальної форми власності.

3. Питання щодо можливості представлення засудженого до умовно-дostroкового звільнення від відбування покарання для проходження військової служби розглядається установою виконання покарань за участю представника територіального центру комплектування та соціальної підтримки за місцем розташування установи виконання покарань, а також представника військової частини.

4. Адміністрація установи виконання покарань за направленням територіального центру комплектування та соціальної підтримки забезпечує проходження засудженим військово-лікарської комісії.

У разі визнання засудженого придатним до військової служби за станом здоров'я копія довідки військово-лікарської комісії невідкладно надається адміністрації установи виконання покарань.

5. За результатами прийнятого рішення щодо можливості представлення засудженого до умовно-дострокового звільнення від відбування покарання для проходження військової служби установа виконання покарань невідкладно надсилає до суду подання, заяву засудженого про бажання проходити військову службу за контрактом, письмову згоду командира військової частини, копію військово-облікових документів та копію висновку (постанови) військово-лікарської комісії про придатність особи до військової служби для розгляду у порядку, встановленому кримінальним процесуальним законодавством.

6. При умовно-достроковому звільненні засудженого з установи виконання покарань з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, така особа доставляється Національною гвардією України та передається до відповідного територіального центру комплектування та соціальної підтримки для відправки до спеціалізованого підрозділу військової частини для проходження військової служби.

7. Порядок взаємодії територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, установ виконання покарань та Національної гвардії України з питань проходження засудженими військово-лікарської комісії, професійно-психологічного відбору, доставлення особи, звільненої умовно-достроково, до відповідного територіального центру комплектування та соціальної підтримки, перелік територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, які здійснюють облік осіб, звільнених умовно-достроково, а також їх відправку до спеціалізованого підрозділу військової частини для проходження військової служби, визначаються нормативно-правовим актом Міністерства юстиції України, Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України»;

2) у Законі України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 52, ст. 455 із наступними змінами):

а) статтю 3 доповнити пунктом «е» такого змісту:

«е) звільнених умовно-достроково від відбування покарання з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України. Адміністративний нагляд щодо цих осіб здійснюється виключно в порядку визначеному статтею 7¹ цього Закону;

б) доповнити статтею 7¹ такого змісту:

«Стаття 7¹. Порядок здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими умовно-достроково від відбування покарання для проходження військової служби

Адміністративний нагляд за особами, звільненими з установи виконання покарань з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, здійснюється командиром військової частини, в якій особа проходить військову службу. Особи, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, беруться у військовій частині на окремий облік у військовій частині»;

3) у Законі України «Про військовий обов'язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами):

а) частину другу статті 4 викласти в такій редакції:

«2. Збройні Сили України та інші військові формування не можуть комплектуватися особами, які мають судимість за вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, умисне вбивство двох або більше осіб, або поєднане із звалтуванням або сексуальним насильством, а також мають судимість за скоєння кримінальних правопорушень, передбачених статтями 152-156¹, 258-258⁶, частиною четвертою статті 286¹ Кримінального кодексу України, якщо такі судимості не погашені або не зняті в установленому законом порядку»;

б) доповнити главою III² такого змісту:

«Глава III².

**ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА
КОНТРАКТОМ ТА ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ
СИЛАХ УКРАЇНИ ОСОБАМИ З ЧИСЛА ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКИХ
УМОВНО-ДОСТРОКОВО ЗВІЛЬНЕНО ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ**

Стаття 21⁵. Прийняття на військову службу до Збройних Сил України осіб, які умовно-достроково звільнені від відбування покарання

1. Особи, які умовно-достроково звільнені від відбування покарання за умов, передбачених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, приймаються на військову службу до Збройних Сил України, за контрактом на посади рядового, сержантського і старшинського складу, а також офіцерського складу, у відповідності до військового звання, за якими вони перебувають на військовому обліку.

Перелік посад, які можуть бути заміщені особами, звільненими умовно-достроково від відбування покарання з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, визначається Генеральним штабом Збройних Сил України.

2. На військову службу за контрактом приймаються особи, звільнені умовно-достроково від відбування покарання з підстав, визначених статтею 81¹ Кримінального кодексу України, які відповідають таким вимогам проходження військової служби:

яким залишилось до досягнення віку, передбаченого статтею 22 цього Закону, не менше трьох років;

придатні до військової служби за станом здоров'я;

пройшли професійно-психологічний відбір;

мають достатній рівень фізичної підготовки для виконання обов'язків військової служби.

3. Для прийняття на військову службу осіб, які виявили бажання

проходити військову службу за контрактом і розглядаються до умовно-достроково звільнення від відбування покарання, установи виконання покарань звертаються до територіального центру комплектування та соціальної підтримки за місцем їх розташування.

4. Процедура оформлення на військову службу за контрактом, порядок і правила укладення контракту, припинення (розірвання) контракту та наслідки його припинення (розірвання), порядок присвоєння військових звань та проходження військової служби визначаються положеннями про проходження військової служби та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 21⁶. Особливості проходження військової служби особами, звільненим умовно-достроково від відбування покарання

1. У контракті про проходження військової служби осіб, звільнених умовно-достроково від відбування покарання, випробування не встановлюється.

2. Для військовослужбовців із числа осіб, звільнених умовно-достроково від відбування покарання, які приймаються на військову службу за контрактом та призначаються на посади, строк військової служби становить до закінчення особливого періоду.

3. Особи, звільнені умовно-достроково від відбування покарання, проходять військову службу виключно у відповідних спеціалізованих підрозділах військових частин (спеціалізованих військових частинах).

4. Доступ осіб, звільнених умовно-достроково від відбування покарання, до державної таємниці здійснюється відповідно до Закону України "Про державну таємницю".

Стаття 21⁷. Соціальний та правовий захист військовослужбовців із числа осіб, яких умовно-достроково звільнено від відбування покарання, на підставі статті 81¹ Кримінального кодексу України

1. Військовослужбовцям, із числа осіб, яких умовно-достроково звільнено та які проходять військову службу за контрактом щорічна основна відпустка, а також відпустка за сімейними обставинами та з інших поважних причин не надається.

2. Військовослужбовцю на підставі висновку військово-лікарської комісії надається відпустка для лікування у зв'язку з хворобою або відпустка для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) із збереженням грошового та матеріального забезпечення. Відпустка надається виключно за місцем перебування військовослужбовця в закладах охорони здоров'я.

Стаття 21⁸. Звільнення з військової служби військовослужбовців, з числа осіб, яких умовно-достроково звільнено від відбування покарання

Звільнення з військової служби військовослужбовців з числа осіб, яких умовно-достроково звільнено від відбування покарання, на підставі статті 81¹ Кримінального кодексу України, здійснюється відповідно до частини сьомої статті 26 цього Закону»;

в) частину сьому статті 26 викласти в такій редакції:

«7. Звільнення військовослужбовців з військової служби здійснюється в порядку, передбаченому положеннями про проходження військової служби громадянами України.

Контракт осіб, яких умовно-достроково звільнено від відбування покарання, на підставі статті 811 Кримінального кодексу України, припиняється (розривається), а військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, звільняються з військової служби на підставах:

а) за станом здоров'я - на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність до військової служби з виключенням з військового обліку або про непридатність до військової служби з переоглядом через 6-12 місяців;

б) у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення або обмеження волі;

в) у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням рішення про демобілізацію»;

г) у статті 37:

у частині першій:

пункт 1 доповнити абзацом шостим такого змісту:

«які прибули після відбування покарання з установ виконання покарань якщо раніше не перебували на військовому обліку»;

пункт 2 доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:

«які прибули після відбування покарання з установ виконання покарань»;

у частині п'ятій:

пункт 1 доповнити абзацом восьмим такого змісту:

«які направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру»;

пункт 2 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом п'ятим такого змісту:

«які направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру».

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом шостим;

пункт 3 після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом шостим такого змісту:

«які направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру».

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим;

у частині шостій пункти 6 та 7 виключити;

г) статтю 39 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. На військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період можуть бути призвані засуджені особи, які звільнені від відбування покарання з випробуванням, крім тих, хто засуджений за вчинення злочинів проти основ національної безпеки України.

Такі особи проходять військову службу виключно у відповідних спеціалізованих підрозділах військових частин».

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

Р.СТЕФАНЧУК

